

Medical Journal MEDICUS

ISSN 1409-6366 UDC 61 Vol · 29 (3) · 2024

Original scientific paper

- 195** ЕЛЕКТРОДИЈАГНОСТИЧКИ НАОДИ НА МОТОРНА И СЕНЗОРНА СПРОВОДИВОСТ ЗА СРЕДИШЕН НЕРВ КАЈ НЕВРОЛОШКИ АСИМПТОМАТСКИ НОВОДИЈАГНОСТИЦИРАНИ ПАЦИЕНТИ СО ХИПОТИРОИДИЗАМ
Илија Здравков¹, Христијан Костов², Елена Костова³
- 212** STATISTICAL ANALYSIS OF ABLATION OF SUPERFICIAL VENOUS INSUFFICIENCY IN PATIENTS WITH SYMPTOMATIC CHRONIC PERIPHERAL ARTERIAL DISEASE
Sashko Nikolov^{1,2}, Milka Zdravkovska¹, Gordana Kamceva Mihailova^{1,2}
- 204** EFFECTS OF AGING ON MECHANICAL PROPERTIES OF BONE CEMENT WITH AND WITHOUT ANTIBIOTICS
Danica Popovska¹, Nikola Avramov², Milan Samardzisk^{1,3}, Ilir Shabani¹, Slavcho Stojmenski¹
- 225** ACCURACY OF MAGNETIC RESONANCE IMAGING IN COMPARISON WITH ARTHROSCOPIC FINDINGS FOR LATERAL AND MEDIAL MENISCAL TEARS
Hristijan Kostov¹, Valentin Vejseli¹, Elena Kostova²

Profesional paper

- 230** УПОТРЕБА НА НАТРИУМ ФЛУОРЕСЦИН ПРИ ОПЕРАТИВНО ЛЕКУВАЊЕ НА МАЛИГНИ ТУМОРИ НА МОЗОК
Ивчев Љ^{1,2}, Николоска ЈР², Дамјановски С³
- 239** УТВРДУВАЊЕ НА ЛЕКАРСКА ГРЕШКА ПРЕКУ НАЈЧЕСТО КОРИСТЕНИТЕ МЕТОДИ ПРИ СУДСКО МЕДИЦИНСКИТЕ ВЕШТАЧЕЊА
Ивчева Ана¹, Бигтолану Наташа¹, Белакапоска Српанова Викторија¹, Чакар Љупчо¹, Јанеска Биљана¹
- 247** AWARENESS ABOUT NUTRITION DURING PREGNANCY AMONGST PATIENTS AT THE CLINICAL HOSPITAL OF TETOVO
Sani Bajrami¹, Meral Rexhepi¹, Florin Besimi¹, Donjeta Abazi¹
- 254** MENXHIMI I LËNDIMEVE TË MUSKUJVE
Ilber Besimi^{1,2}, Florim Selimi^{1,2}, Gazmend Zeqiri², Bekim Ismaili², Florin Besimi^{1,2}
- 258** THE CELLULAR ANTIOXIDANT POTENTIAL OF GLUTATHIONE REDUCTASE UNDER THE IMPACT OF IONIZED WATER IN THE SERUM OF THE LABORATORY RATS DURING ACUTE HYPERTHERMIC EXPOSURE
Majlinda Ademi¹
- 263** A STATISTICAL REVIEW OF BLOOD DONATION FREQUENCY DURING THE PRE LOCKDOWN PERIOD, THE LOCKDOWN AND AFTER THE LOCKDOWN PERIOD IN THE TRANSFUSION INSTITUTE OF TETOVO, NORTH MACEDONIA
Ekrem Ismani^{1,4}, Ilber Besimi^{1,4}, Edona Ismani-Xhemaili^{1,4}, Vëgim Zhaku^{1,2}, Luljet Ismaili Rexhepi^{1,4}
- 267** CANCER STEM CELL RELATED MARKER CD44 IN LOW GRADE ENDOMETRIAL CANCER
Marija Joksimovic¹, Nikola Jankulovski², Gordana Petrusevska³, Igor Aluloski¹, Mile Tanturovski¹
- 274** DO WE REALLY NEED TRIPLE PHASE COMPUTED TOMOGRAPHY TO DETECT AND FOLLOW-UP LIVER METASTASES OF GIT(GASTROINTESTINAL TRACT) ORIGIN?
Gabriela Dimova^{1,2}, Marija Karakolevska Illova^{1,3}, Antonio Gligorievski^{1,4}, Saso Ivanovski^{1,2}
- 281** HISTOPATHOLOGICAL FINDINGS IN THE CONTEXT OF THE EFFECTIVE INVASIVE AND NON-INVASIVE METHODS FOR DETECTING LUNG CANCER AND THEIR APPLICATION IN PHI CLINICAL HOSPITAL TETOVO
Ruzhdi Rexhepi¹, Z, Selma Arifi^{1,3}, Merita Rexhepi⁴, Dejan Dokic⁵, Tatjana Ruskovska¹
- 287** FIVE-MONTH STUDY OF THYROID PATHOLOGY IN A SINGLE CENTER
Lazo Jordanovski, Jovanka Jakimovska, Lidija Pavleska, Lidija Veterovska Miljkovic, Despina Miloshevska Evrushovska
- 291** ИМУНОЛОШКИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА ПАЦИЕНТИ СО РАЗЛИЧНА КЛИНИЧКА МАНИФЕСТАЦИЈА НА COVID-19 ВО КОРЕЛАЦИЈА СО SARS COV-2 ВАКЦИНАЦИИ И КОМОРБИДИТЕТИ
Александра Татабитовска¹, Теодора Брњарчевска Блажевски², Владимир Јоксимовиќ³, Александар Петличковски², Ненад Јоксимовиќ⁴
- 297** СЕРУМСКИ КОНЦЕНТРАЦИИ НА ВИТАМИН Д КАЈ ДЕЦА И АДОЛЕСЦЕНТИ СО ИНФЛАМАТОРНА БОЛЕСТ НА ЦРЕВАТА
Авди Муртезани¹, Ацо Костовски¹, Соња Бојадиева¹, Елена Симоновска¹, Арјета Рауфи²

Review

- 303** КАРИЕС НА РАНО ДЕТСТВО- ПАНДЕМСКО ЗАБОЛУВАЊЕ КАЈ ДЕЦАТА ОД ПРЕДШКОЛСКА ВОЗРАСТ
Олга Кокочева-Ивановска¹, Весна Амбаркова¹, Ефика Жабокова-Билбилова¹, Анета Лазарова², Катерина Сибиновска³
- 309** ЕФИКАСНОСТА НА БРОЛУЦИЗУМАБ ВО ТРЕТМАНОТ НА ДИЈАБЕТИЧЕН МАКУЛАРЕН ЕДЕМ - ПРЕГЛЕД НА ЛИТЕРАТУРА
Ардита Ризвановиќ¹, Весна Димовска-Јорданова², Ирина Богданова^{2,3}, Блерта Емини¹, Мухамедин Рушити^{1,4}
- 316** ТРАБЕКУЛЕКТОМИЈАТА КАКО ЗЛАТЕН СТАНДАРД ВО ХИРУРШКИОТ ТРЕТМАН НА ГЛАУКОМОТ - ПРЕГЛЕД НА ЛИТЕРАТУРА
Ирина Богданова^{1,2}, Мухамедин Рушити^{1,3}, Стефан Пандилов¹

Case report

- 320** РЕДОК СЛУЧАЈ НА ЛЕЈОМИОМ СО БИЗАРЕН НУКЛЕУС - ПРИКАЗ НА СЛУЧАЈ
Тофилоска Валентина¹, Алексискока Панастиев Ирена¹, Димитров Горан¹, Георгиевска Јадранка¹, Дабески Драре¹
- 324** CORTICOSTEROID RESPONSIVE COVID-19 ENCEPHALITIS – CASE REPORT
Petar Atanasovski¹, Ilija Zdravkov¹, Marija Perovska¹, Elena Kostova², Hristijan Kostov³
- 328** A RARE CASE OF UTERINE SMOOTH MUSCLE TUMOR OF UNCERTAIN MALIGNANT POTENTIAL (STUMP)
Nikoloska Katerina¹, Dimitrov Goran¹, Tofilovska Valentina¹, Dzikova Elena¹, Shabani Ajla¹
- 331** АКУТНА ЕНЦЕФАЛОПАТИЈА АСОЦИРАНА СО РОТАВИРУСЕН ГАСТРОЕНТЕРИТИС
Сабина Смаиловиќ¹, Арјета Хасани², Љеља Муаремоска Канзоска², Леарта Алили Адеми²
- 334** CASE REPORT: LAPAROSCOPIC “GASTRIC SLEEVE RESECTION” IN PACIENT WITH OMENTAL PSEUDOCYST OF STOMACH.
Vladimir Joksimovic¹, Ndrim Murati², Katerina Lakovik³, Anamarija Dzundzeva⁴
- 337** EMERGENCY CAROTID ARTERY STENTING (ECAS) AND MECHANICAL THROMBECTOMY PRIOR INTRAVENOUS THROMBOLYSIS AND MANAGEMENT OF ACUTE IN-STENT THROMBOSIS – A CASE REPORT
Petar Kuzmanovski¹, Natasha Vasileska Pirganoska¹, Maja Velkoska¹, Petar Janevski², Anita Arsovska³
- 341** MORGAGNI HERNIA IN AN 8-YEAR-OLD CHILD – CASE REPORT
Bujar Abdiu¹, Agron Pajaziti¹, Merita Elezi Rustemi¹
- 347** ROEMHELD SYNDROME IN A PATIENT WITH PAROXYSMAL SUPRAVENTRICULAR TACHYCARDIA
Levent Ismaili¹, Agim Zeqiri¹, Hysni Ismaili¹
- 351** THROMBOCYTOPENIA WITH ABSENT RADII (TAR) SYNDROME IN NEWBORN: A CASE REPORT
Mevlana Islami Limani¹, Renata Dimitrioska¹, Orhideja Stomnarska¹, Sanja Ristovska¹, Elena Shukareva¹
- 356** ФЕТАЛНА СПИНАЛНА МЕНИНГОМИЕЛОЦЕЛА (ПРИКАЗ НА СЛУЧАЈ)
Александар Наков¹, Кристина Скепаровска², Шенол Тахир³, Ана Коцевска¹

Medical Journal

MEDICUS

ISSN 1409-6366 UDC 61 Vol · 29 (3) · 2024

Revistë Shkencore Nderkombëtare e Shoqatës së Mjekëve Shqiptarë të Maqedonisë
International Journal of Medical Sciences of the Association of the Albanian Doctors from Macedonia

Botues/ Publisher: **SHMSHM / AAMD**

Tel. i Kryeredaktorit / Contact: **+389 (0) 71 240 927**

Zhiro llogaria / drawing account: **200-000031528193**

Numri tatimor / tax number: **4028999123208**

Adresa e Redaksisë-Editorial Board Address: **Mehmed Pashë Deralla nr. 16, Tetovë**
e-mail: **shmshm@live.com**

Kryeredaktori

Prof. Dr. Nevzat Elezi

Editor-in-Chief

Nevzat Elezi, MD, PhD

Redaktorët

Prof. Dr. Omer Xhemaili, Zurich, Zvicër
Prof. Dr. Florin Ramadani, Wels, Austri
Prof. Dr. Atilla Rexhepi, Tetovë, Maqedoni
Prof. Dr. Lul Raka, Prishtinë, Kosovë
Doc. Dr. Rexhep Selmani, Shkup, Maqedoni

Editors

Omer Dzemaili, MD, PhD, Zurich, Switzerland
Florin Ramadani, MD, PhD, Wels, Austria
Atilla Rexhepi, MD, PhD, Tetovo, Macedonia
Lul Raka, MD, PhD, Prishtina, Kosovo
Rexhep Selmani, MD, PhD, Skopje, Macedonia

Këshilli Redaktues

Prof. Dr. Rifat Latifi, Arizona, SHBA
Prof. Dr. Alex Leventi, Jerusalem, Izrael
Prof. Dr. Sedat Üstündağ, Edirne, Turqi
Prof. asoc. dr. Avdyl Krasniqi, Prishtinë, Kosovë
Prof. dr. sci. Kirk Milhoan, Texas, SHBA
Dr. sci. Minir Hasani, Gjermani
Prof. dr. sci. Alfred Priftanji, Tiranë, Shqipëri
Prof. dr. sci. Naser Ramadani, Prishtinë, Kosovë
Prof. dr. Yovcho Yovchev, Stara Zagora, Bullgari
Doc. Dr. Skender Saiti, Shkup, Maqedoni
Prof. Dr. Milka Zdravkovska, Shkup, Maqedoni
Prof. dr. Gentian Vyshka, Tiranë, Shqipëri
Prim. dr. Gani Karamanaga, Ulqin, Mali Zi
Prof. dr. Ramush Bejiqi, Prishtinë, Kosovë
Doc. Dr. Meral Rexhepi, Tetovë, Maqedoni
Dr. Sc. Irfan Ahmeti, Shkup, Maqedoni
Prof. dr. Arlinda Haxhiu-Zajmi, Shkup, Maqedoni

Editorial Board

Rifat Latifi, MD, PhD, Arizona, USA
Alex Leventi, MD, PhD, Jerusalem, Israel
Sedat Ustundağ, Edirne, Türkiye
Avdyl Krasniqi, MD, PhD, Prishtina, Kosovo
Kirk Milhoan, MD, PhD, Texas, USA
Minir Hasani, MD, PhD, Germany
Alfred Priftanji, MD, PhD, Tirana, Albania
Naser Ramadani, MD, PhD, Prishtina, Kosovo
Yovcho Yovchev, MD, PhD, Stara Zagora, Bulgaria
Skender Saiti, MD, PhD, Skopje, Macedonia
Milka Zdravkovska, MD, PhD, Skopje, Macedonia
Gentian Vyshka, MD, PhD, Tirana, Albania
Gani Karamanaga, MD, Ulcinj, Montenegro
Ramush Bejiqi, MD, PhD, Prishtina, Kosovo
Meral Rexhepi, MD, PhD, Tetovo, Macedonia
Irfan Ahmeti, MD, PhD, Skopje, Macedonia
Arlinda Haxhiu-Zajmi, PhD, Skopje, Macedonia

Bordi Këshillëdhënës

Prof. dr. Shpëtim Telegrafi, Nju Jork, SHBA
Prof. dr. Gëzim Boçari, Tiranë, Shqipëri
Prof. dr. Donço Donev, Shkup, Maqedoni
Prof. Dr. Isuf Dedushaj, Prishtinë, Kosovë
Prof. Dr. Ramadan Jashari, Belgjikë
Prof. Dr. Holger Tietzt, Gjermani
Prof. Dr. Vjollca Meka-Sahatciu
Prof. Dr. Milena Petrovska, Shkup, Maqedoni
Prof. Dr. Sonja Bojaxhieva, Shkup, Maqedoni

Sekretariati i redaksisë

Doc. Dr. Bekim Ismaili, Maqedoni
Dr. Sead Zeynel, Maqedoni
Dr. Rihan Saiti, Maqedoni

Këshilli Botues

Doc. Dr. Ilber Besimi
Doc. Dr. Mimoza Bafqari-Bakiji
Dr. Arta Bajraktari
Dr. Besa Pocesta
Dr. Albert Lleshi
Dr. Sefian Ferati-Belçishta
Dr. Ismail Mashkulli
Dr. Jetlunt Pasholli
Dr. Edmond Veseli
Dr. Armend Arslani
Dr. Jusuf Jakupi
Dr. Jakup Jakupi
Dr. Muharem Saliu
Dr. Alsada Emini
Dr. Fatmir Kaprolli
Dr. Visar Muça
Dr. Çlirim Limani
Dr. Xhabir Bajrami
Dr. Gazmend Elezi
Dr. Fadil Maliqi
Prim. Dr. Shenasi Jusufi
Dr. Fati Ebipi
Dr. Aliriza Osmani
Dr. Ylber Isufi
Dr. Murat Murati

Dizajni & Pamja

Aleksandar Kostadinovski

Shtypur në

Shtypshkronjen “Pruf Print”, Shkup
Medicus shtypet në tirazh: 600 ekzemplarë
Revista shperndahet falas

Advisory Board

Shpetim Telegrafi, MD, PhD, New York, USA
Gezim Bocari, MD, PhD, Tirana, Albania
Donco Donev, MD, PhD, Skopje, Macedonia
Isuf Dedushaj, MD, PhD, Prishtina, Kosova
Ramadan Jashari, MD, PhD, Belgjum
Holger Tietzt, MD, PhD, Germany
Vjollca Meka-Sahatciu, MD, PhD
Milena Petrovska, MD, PhD, Skopje, Macedonia
Sonja Bojadzieva, MD, PhD, Skopje, Macedonia

Editorial Secretariat

Bekim Ismaili, MD, PhD Macedonia
Sead Zeynel, MD, Macedonia
Rihan Saiti, MD, Macedonia

Editorial Council

Ilber Besimi, MD, PhD
Mimoza Bafqari-Bakiji, MD, PhD
Arta Bajraktari, MD
Besa Pocesta, MD
Albert Lleshi, MD
Sefian Ferati-Belçishta, MD
Ismail Mashkulli, MD
Jetlunt Pasholli, MD
Edmond Veseli, MD
Armend Arslani, MD
Jusuf Jakupi, MD
Jakup Jakupi, MD
Muharem Saliu, MD
Alsada Emini, MD
Fatmir Kaprolli, MD
Visar Muça, MD
Çlirim Limani, MD
Xhabir Bajrami, MD
Gazmend Elezi, MD
Fadil Maliqi, MD
Shenasi Jusufi, MD, Prim
Fati Ebipi, MD
Aliriza Osmani, MD
Ylber Isufi, MD
Murat Murati, MD

Design & Layout

Aleksandar Kostadinovski

Printed in:

Print House “Pruf Print”, Skopje
The Journal Medicus is printed and distributed free
of charge with a circulation of 600 copies.

ФЕТАЛНА СПИНАЛНА МЕНИНГОМИЕЛОЦЕЛА (ПРИКАЗ НА СЛУЧАЈ)

Александар Наков¹, Кристина Скепаровска², Шенол Тахир³, Ана Коцевска¹

¹ЈЗУ Специјализирана болница за гинекологија и акушерство „Мајка Тереза“ – Скопје

²ЈЗУ Универзитетска клиника за гинекологија и акушерство - Скопје

³ЈЗУ Универзитетска клиника за хируршки болести “Св. Наум Охридски” – Скопје

Medicus 2024, Vol. 29 (3): 356-359

АПСТРАКТ

Најчест несмртоносен конгенитален дефект на централниот нервен систем е спина бифида со инциденца од 0,5-2/10000 бремености. Се јавува поради незатворање на рбетната неврална туба во текот на првиот месец од ембрионалниот развој. Може да се појави во две форми: затворена и отворена (спина бифида окулта и аперта). Најчеста причина за оваа малформација е недоволното внесување на фолна киселина за време на бременоста. Прикажуваме случај на 28-годишна трудница која дојде во 15-та недела од бременоста со карактеристични ултразвучни знаци за отворена спина бифида кај фетусот. Лумбосакралната менингомиелоцела беше детектирана ултрасонографски. Направивме индуциран абортус и фетусот и плацентата ги испративме на патохистолошка анализа.

Клучни зборови: ултразвучен преглед, фолна киселина, менингомиелоцела, спина бифида

ВОВЕД

Најчестиот несмртоносен вроден дефект на централниот нервен систем е спина бифида и има инциденца од 0,5- 2/10000 бремености [1]. Причина е незатворањето на рбетната неврална туба приближно на 28-ми ден од бременоста [2]. Спина бифида може да се појави во две форми: спина бифида окулта и аперта. Спина бифида окулта е затворена форма на спина бифида каде што лезијата е покриена со кожа и рбетниот мозок не е изложен кон околината [3]. Спина бифида аперта е отворена форма и се јавува кога рбетниот мозок е изложен на околината со или без хернијална кеса и без покривка од кожата [2].

Најспецифичен наод при дијагноза на спина бифида се промените во задната кранијална јама. Во аксијалниот дел, ултрасонографскиот наод се нарекува „знак на банана“ кој го претставува хернираниот церебелум

во форамен магнум [4]. Визуелизацијата на нормално лоциран мал мозок и цистерна магна има многу висока негативна прогностичка вредност за да се исклучи отворен дефект. Вентрикуломегалија е присутна кај 70-90% од фетусите со отворена спина бифида и се дијагностицира како дијаметар на латералните комори над 10 mm во аксијален пресек на ниво на таламусот. Коморите може да бидат асиметрично проширени, или едната може да биде проширена, а другата со нормална големина [4].

Дефектите во развојот на невралната туба се мултифакторни. Најчеста причина е недостатокот на фолати. Други фактори на ризик се: дебелина на мајката, дијабетес и тератогени (на пример валпроичната киселина). Истражувањата открија полиморфизам на генот кој го кодира ензимот MTHFR, вклучен во метаболизмот на фолатите, како генетски фактор на ризик. Некои од дефектите на невралната

туба се поврзани со хромозомски синдроми, најчесто трисомија 13 и трисомија 18 [3].

ПРИКАЗ ЗА СЛУЧАЈ

Прикажуваме случај на 28 годишна трудница која во нашата болница дојде во 15-та недела од бременоста со карактеристични ултразвучни знаци за присуство на фетална спина бифида. Лумбосакралната менингомиелоцела беше ултрасонографски детектирана. На предниот дел од главата ултразвучно се детектираше „знакот на лимон“ [слика 1], а малиот мозок беше со „знакот на банана“ [слика 2]. Присутна беше и проширена латерална комора [слика 3]. Имаше анамнеза за суплементација на фолна киселина, со почеток во 6-та гестациска недела. Пациентката ја упативме и во терциерната здравствена установа каде се потврди дијагнозата. Таа негираше лична анамнеза за други болести (дијабетес) или земање тератогени лекови. Индексот на телесна маса имаше вредност од 24 kg/m^2 (нормална тежина). Претходно биле направени ултразвучни прегледи во 8-та и во 12-та гестациска недела, без поставено сомнение за малформации.

Слика 1. Глава со „знакот на лимон“

Слика 2. Мал мозок со „знакот на банана“

Слика 3. Проширена латерална комора

Пациентката одлучи да ја прекине оваа бременост. Направивме индукција на контракции со окситоцин и по исфрлањето на плодот и постелката, се направи инструментална ревизија на шуплината од матката под општа интравенска анестезија. Интервенцијата помина без компликации. Фетусот и плацентата беа фиксирани во 10% формалин и испратени на хистопатолошка анализа.

Направена е обдукција на машки фетус тежок 167 грама и долг 20 сантиметри. Во лумбосакралниот регион е детектирана спина бифида, со дефект на кожата и сводовите на пршленските тела, со димензии $1,7 \times 1 \text{ cm}$, каде што се истакнати менингите и рбетниот мозок [слика 4]. Кожата на капилицулот покриена со крв, со хематом со дијаметар од 1,4 cm. Во однос на микроскопските наоди, основен наод е малформација на рбетот во форма на спинална менингомиелоцела.

Слика 4. Макроскопски изглед на абортираниот плод (отворена спина бифида и присутен хидроцефалус)

При испитувањето на абортираниот материјал не се пронајдени хромозомски абнормалности. Пациентката беше советувана за суплементација на фолна киселина пред следната бременост и потреба од редовни ултрасонографски прегледи во бременоста.

ДИСКУСИЈА

Менингомиелоцела може да се открие со фетална ултрасонографија пред 12-та гестациска недела со присутни неправилности на грботот или испакнување на задната контура на грбот на фетусот [5]. Кај нашиот случај биле направени претходни ултразвучни прегледи во 8-ма и 12-та гестациска недела и не биле откриени сомнителни наоди.

Нивото на алфа фето протеин (AFP) во плодовата вода е корисно за да се направи разлика помеѓу отворена и затворена спина бифида. Тестот за определување на алфа фетопротеин во серумот на мајката рутински се изведува помеѓу 15 и 20-22 гестациска недела и има чувствителност од 85% за откривање на дефекти на невралната туба [6].

Дефектите на невралната туба се јавуваат до 35-тиот ден од развојот на ембрионот. Додавањето на фолна киселина во исхраната (400 микрограми дневно), три месеци пред забременување и во текот на првиот триместар од бременоста го намалува ризикот од спина бифида за околу 75% [7].

Кога планираат да забременат, жените кои веќе имале бременост со дефект на невралната туба треба да земаат 4 милиграми фолна киселина дневно еден месец пред да забременат и во текот на првите три месеци од бременоста [8].

Во нашиот случај имаше анамнеза за суплементација на фолна киселина почнувајќи од 6-та гестациска недела, што е недоволно бидејќи дефектот на невралната туба се јавува порано.

Оваа малформација е поврзана со значителна попреченост, вклучувајќи моторни и сензорни дефицити, неврогени црева и мочен меур, хернијација на малиот мозок и хидроцефалус, ортопедски абнормалности и когнитивни дефицити [9]. Во друга студија е забележано дека 85% од доенчињата родени со менингомиелоцела бараат поставување на вентрикулоперитонеални шантови, од кои 45% бараат ревизија на шантот во текот на првата година, со компликации како што се оклузија и примарна или секундарна инфекција [10]. Кога ќе се постави дијагноза на отворена спина бифида, лекарот и семејството имаат три опции: продолжување на бременоста со хируршка интервенција после породување, прекинување на бременоста или пренатална отворена/фетоскопска хирургија [10].

Во нашиот случај бременоста беше прекината. По испитувањето на абортираниот материјал не беа пронајдени хромозомски абнормалности. Кај жената не беше присутна дебелина, дијабет или анамнеза за примање на тератогени лекови.

ЗАКЛУЧОК

Сите жени три месеци пред концепција и во текот на првиот триместар од бременоста треба да примаат фолна киселина со дневна доза од 400 микрограми, а жените кои веќе имале бременост со плод со дефект на невралната туба треба да земаат 4 милиграми фолна киселина дневно еден месец пред да забременат и во текот на првите три месеци од бременоста. Во нашиот случај, пациентката беше советувана за потребата од суплементација на фолна киселина пред следната бременост и редовни ултрасонографски прегледи во бременоста. Ултразвучните прегледи се важни за рана дијагноза на овие малформации и прекин на бременоста што е можно порано. Мајките кои ќе изберат да ја продолжат бременоста мора да се подготват за дете со посебни потреби и високи медицински трошоци.

РЕФЕРЕНЦИ

1. Dolk H. Epidemiologic approaches to identifying environmental causes of birth defects. *Am J Med Genet.* 2004;125C(1):4-11
2. Sadler TW. *Langman's Medical Embryology.* 12th ed. Philadelphia, USA: Wolters Kluwer Health/Lippincott Williams & Wilkins. 2012; c2012 p.
3. Copp AJ, Adzick NS, Chitty LS, et al. Spina bifida. *Nat Rev Dis Primers.* 2015 Apr 30;1:15007
4. Nicolaides KH, Gabbe SG, Campbell S, et al. Ultrasound screening for spina bifida: Cranial and cerebellar signs. *Lancet.* 1986;328(8498):72-74
5. Trudell AS, Odibo AO. Diagnosis of spina bifida on ultrasound: Always termination? *Best Pract Res Clin Obstet Gynaecol.* 2014;28(3):367-377
6. Sanz Cortes M, Davila I, Torres P, et al. Does fetoscopic or open repair for spina bifida affect fetal and postnatal growth? *Ultrasound Obstet Gynecol.* 2019;53(3):314-323
7. Bourouba R, Houcher B, Akar N. Risk factors of neural tube defects: A reality of Batna region in Algeria. *Egypt J Med Hum Genet.* 2017;19(3):225-229
8. Folic Acid. Centers for Disease and Control and Preven-

tion. Достапно на: [<https://www.cdc.gov/ncbddd/folicacid/about.html>]. Посетено на: 19.09.2024

9. Antiel RM,Adzick NS,Thom EA,et al.Impact on family and parental stress of prenatal vs postnatal repair of myelomeningocele.Am J Obstet Gynecol.2016 Oct;215(4):522.e1-6
10. Adzick NS.Fetal surgery for myelomeningocele:Trials and tribulations.J Pediatr Surg.2012;47(2): 273-281